

ОГЛЯДИ. РЕЦЕНЗІЇ

ЛАРИСА ЗЯЗЮН (Україна),
АНАСТАСІЯ ЗАХАРІЯ (Україна)

ORCID: 0000-0002-0046-6981

ORCID:0009-0005-1281-8779

**ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ NEARPOD
У НАВЧАННІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ: ОГЛЯД ІННОВАЦІЙНОГО УРОКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Анотація

Інноваційний урок є зразком використання навчального потенціалу платформи NEARPOD в умовах дистанційного навчання учнів з особливими освітніми потребами (ООП) в основній школі. На основі аналізу останніх наукових досліджень та законодавчого забезпечення інклюзивної освіти в Україні автори пропонують реалізувати новітні інформаційні технології для подолання комунікативної ізоляції зокрема дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, фізичними ушкодженнями, які перебувають у реабілітаційних закладах. Урок української літератури на освітній онлайн-платформі Nearpod створено для: рівномірного залучення школярів до ігрових та змагальних форм навчання, виконання завдань відповідно до обмежених можливостей деяких учнів, виховання відповідальності школярів за успіх усіх членів команди, виховання поваги до інтелектуального й емоційного внеску кожного школяра до загального успіху класу.

Ключові слова: *інклюзивне навчання, інформаційні технології, дистанційна освіта, особливі освітні потреби, навчальна платформа Nearpod.*

Стрімкі зміни в сучасному світі науки й технологій кидають виклик українському суспільству, яке так чи інакше повинне пристосуватись до навчання дітей з особливими освітніми потребами (ООП). З огляду на вимоги, які диктує XXI сторіччя, важливим питанням сучасної освіти є індивідуальний підхід до розвитку кожної окремої особистості. Одним з рушіїв цього процесу є інклюзивна освіта, яка змінює цілісно філософію розуміння залученості людини у життя суспільства (Порошенко, 2019). Разом з тим, інклюзивне навчання, яке швидко стає неодмінним компонентом практики сучасної школи, зумовлює застосування нових принципів, методів, підходів та форм навчання дітей з ООП. Засади інклюзивного навчання досліджено у працях таких учених, як Єршов С. І. (2014), Федан Я. І. (2011) та ін. Важливість використання в освітньому процесі інформаційних технологій аргументується в наукових працях таких фахівців, як Бондаренко Т. В. (2018), Микуш Л. В. (2021), Малишевська І. А. (2018). Зарубіжні дослідники Rahmadi, I (2021), Tiba, S., & Condy, J. (2021), та Xu, D., & Jaggars S. S. (2014) визначають можливості використання цих технологій у дистанційному навчанні та вихованні дітей з особливими освітніми потре-

бами та їхнього особистісного розвитку поруч з їхніми однолітками.

Із 2022-го року тисячі українських освітян зіткнулися із шаленим викликом – навчанням під час війни. Жодного чи жодну з них не навчали підходів, методів чи інструментів, які були б ефективними за таких обставин, а тим більше – організації навчання дітей, постраждалих від травм, що зумовили фізичні обмеження. Брак ресурсів та знань – те, із чим зараз стикається кожен педагог. Інклюзивна освіта зазнала гострої потреби у використанні нових, ефективних онлайн-інструментів для спільного дистанційного навчання дітей з ООП та дітей, які не постраждали, їхньої комунікації на уроках української літератури. Однак розширене використання платформ дистанційного навчання для всіх школярів можна використати як ще одну можливість розвитку командних вмінь і навичок у класі. Зрештою, учні досягають успіху в навчанні, якщо вони здатні повноцінно використати комунікацію в онлайн-середовищі і бути залученими до всіх процесів пізнання під час уроку (Laune et al., 2013; Xu & Jaggars, 2014).

У наукових дослідженнях інтенсивно використовуються поняття інтеграції та інклюзії

як споріднені. Відмінність між ними полягає в тому, що інтеграція задовольняє особливі потреби дітей, а інклюзія забезпечує пристосування суспільства до їхніх індивідуальних потреб (Єршов, 2014). Звісно, ідеальним було б одночасне залучення всіх учнів у всі аспекти навчання і шкільного життя. Однак, як цього досягнути в умовах дистанційного навчання? Як навчити сучасних школярів шанувати й цінувати відмінність? Ці питання сьогодні набувають особливої гостроти: у зв'язку з переходом на дистанційну форму навчання, через брак живої комунікації з дітьми з ООП, суспільство почасти забуває про те, що всі люди – рівні, а всі діти повинні бути однаково поціновані суспільством і мати гарантії рівних прав, зокрема щодо отримання освіти, незважаючи на особливості їхнього психічного чи фізичного розвитку розвитку.

Методологічне підґрунтя інноваційного уроку складає концепція інклюзивної освіти в Україні, яка реалізована Наказом МОН України 'Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання' (2010). Навчальну технологію, застосовану в уроці, передбачено для учнів 6-х класів шкіл України, що навчаються за типовою програмою для 6-го класу закладів загальної середньої освіти, 2021 та Навчальною програмою з української літератури (Міністерство Науки і Освіти України, 2011), рекомендованими МОН України. Розроблення та пілотування інноваційного уроку з української літератури для учнів 6-го класу з ООП в умовах онлайн навчання у форматі відеоконференції з використанням освітньої платформи *Nearpod* відбувалося відповідно до програмних вимог з української літератури для 6-го класу. У ході уроку використовувалися методи критичного аналізу та узагальнення наукових джерел з проблем навчання учнів з ООП, зокрема дітей із вадами опорно-рухового апарату чи фізично травмованих без ментально-психічних порушень в умовах дистанційної освіти. Крім того, автори використовували методичні рекомендації щодо навчання та розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, розміщені на сайті *Vseosvita* (<https://vseosvita.ua/library/zagalni-rekomendacii-sodo-navcanna-ta-rozvitku-ditej-z-porusennami-oporno-ruhovogo-aparatu-265047.html>), а також вказівки до впровадження технологій інклюзивного навчання для таких учнів (Бабиц, 2020).

Основною особливістю інноваційного уроку є використання інтерактивної платформи *Nearpod* для забезпечення доступності і розвитку інклюзивної освіти, зокрема застосування системи дидактичних ігор. У процесі пілотування розробленого уроку автори спираліся на засади розвивального, диференційованого, комунікативно-діяльнісного та особистісно-орієнтованого підходів. Диференційований підхід автори розуміють як головне спрямування педагогом освітніх і виховних завдань на вікові, статеві особливості дітей, а також їхні інтереси, тип сприйняття інформації, рівень навчальної підготовки (Антонов, 2014). Особистісно-орієнтований підхід передбачає ставлення вчителя до учнів як до особистостей, незалежно від фізичних травм та обмежень руху. Допомогу учневі в самоусвідомленні своїх інтелектуальних можливостей вчитель надає шляхом виявлення, розкриття його можливостей, стимулювання самосвідомості, самореалізації і самоствердженні (Бех, 1998). Ці підходи використано для орієнтування завдань уроку на емоційну та інтелектуальну особистість учнів з урахуванням їхнього пізнавального інтересу.

Автори беруть до уваги, що в розумінні багатьох людей інклюзія пов'язана лише з особами, особливості яких пересічний мовець маркує як «інвалідність». Згідно з Законом України *Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні* (2005), особи з інвалідністю – це такі, які мають сталі фізичні, психічні, інтелектуальні чи сенсорні порушення, що можуть перешкоджати повнійповноцінній їхній участі в житті суспільства однаковою мірою з іншими його членами. Проте діти, що яких охоплено інклюзивною освітою, можуть і не мати інвалідності, але вони мають ООП – особливі освітні потреби, а отже – потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки. Діти з ООП, згідно з положеннями ЮНЕСКО, мають емоційні і поведінкові, мовленнєві і комунікативні труднощі в навчанні, затримку чи обмеження інтелектуального розвитку, фізичн або нейромоторні вади зору, слуху. Нині цей список доповнюють ще й діти війни, що мають фізичні обмежен-

ня, отримані в окупації, в полоні, в повітряних атаках, бомбардуваннях. Сьогодні інклюзивна освіта в Україні передбачає створення нового навчального середовища, яке відповідало би потребам і можливостям кожної дитини, незважаючи на її особливості. Відтак, широке впровадження інклюзивного підходу до освіти дітей з ООП разом із тими, кому пощастило залишитися фізично неушкодженими, починає активно застосовуватися в українському освітньому процесі. Використання цього підходу значно підвищує адаптивність школярів з ООП до навколишнього середовища, зокрема освітнього, дає таким школярам більше шансів знайти своє місце в суспільстві, більш повно реалізувати себе. Це також дає змогу звичайним школярам набути навичок спілкування з дітьми з ООП (Федан, 2011).

Оскільки на успішність школярів з ООП, їхню самореалізацію впливає чимало чинників, завдання вчителя української мови і літератури повинно полягати у підборі найцікавіших, найвдаліших інструментів, за допомогою яких усі діти можуть розвиватися, збагачувати внутрішній світ. Тому, аналізуючи досягнення сучасної педагогіки й методики, автори вважають, що використання інформаційних технологій, новітніх онлайн-платформ сприяє успішному розв'язанню багатьох важливих завдань навчання та виховання учнів. Інклюзивне навчання – не виняток. Інформаційні технології і робота на онлайн-платформах є рушійною силою, що здатна допомогти дітям з ООП задовольнити право на освіту, розкрити свої здібності реалізувати себе в соціальному житті. Використання сучасних інформаційних інструментів у навчанні дітей з ООП в середній школі сприяє допомагає їм налагодити життєві психофізичні процеси, зокрема активізувати мислення, тренувати пам'яті, орієнтуватися у віртуальному просторі (Бондаренко, 2018). Більше того, в сучасному навчально-виховному процесі інтерактивні технології містять багато методів і форм, які сприяють соціальній згуртованості учнів: онлайн-дидактичні ігри, спільні розмірковування, командні змагання. Застосування цих навчальних інструментів може бути ефективним засобом для адаптації української освіти до європейських стандартів. А для дітей з обмеженими фізичними мож-

ливостями вони часто є чи не єдиним шляхом до спільного навчання і спілкування з однолітками.

Для створення інноваційного уроку було проаналізовано навчальну інтерактивну платформу *Nearpod*. Будучи розробленою ще в 2012 році (Kovalskys et al., 2017), сьогодні ця платформа є однією з найпопулярніших у просторі дистанційної освіти. Оскільки *Nearpod* пропонує альтернативний підхід до навчання порівняно з аудиторним; використання цієї платформи дає змогу вчителям створювати презентації з можливістю додавання в них різних інтерактивних елементів, таких як опитування, вікторини, завдання тощо. Крім цього, сучасні дослідження показали, що ця платформа – це інтегративне та інтерактивне підкріплення, що дозволяє учням не лише отримувати знання дистанційно, але й допомагає їм сприймати нове віртуальне навчальне середовище в режимі реального часу і бути серед однолітків, незважаючи на обмежені фізичні можливості (Rahmadi, 2021; Tiba, & Condy, 2021).

Аналіз зарубіжного досвіду використання платформи *Nearpod* допоміг авторам зробити висновок про її значний потенціал на уроках української літератури в класі, де є діти з фізичними обмеженнями: програма дає змогу створювати інтерактивні презентації з різними типами завдань, що також передбачають роботу у віртуальних групах, куди можна долучити дітей, які перебувають у закладах фізичної реабілітації. Це важливо для розвитку навичок комунікації та співпраці дітей з ООП, а також для підвищення їхньої мотивації спілкуватися на уроці української літератури.

Дидактична гра, змагання, робота в команді – це ті методичні форми, які допомагають розподілити завдання за рівнями складності відповідно до індивідуальних особливостей учнів з ООП і стимулювати додаткову допомогу членів команди один одному. Зокрема В. Сухомлинський вважав, що «у грі розкривається перед дітьми світ, розкриваються творчі можливості особистості. Без гри немає і не може бути повноцінного дитячого розвитку». (Сухомлинський, 1977). Фахівці стверджують, що завдяки дидактичним іграм школярі вчаться виборювати перемогу, контролюють

волю, впевнено крокують до поставленої мети, вимогливо ставляться до себе, а головне – бачать перспективу власного зростання й усвідомлюють потребу самовдосконалення й саморозвитку, а також відповідають один за одного. Використання дидактичної гри в інноваційному уроці є необхідним компонентом загального методичного забезпечення рівних можливостей у навчанні. На думку методистів, гра має проходити невимушено, але за цією невимушеністю повинна стояти досить значна організаційна робота вчителя. Величезний масив організації і план заняття, який ніби залишається «поза кадром», спонукає всіх учнів бути рівноактивними. Важливо, що під час добору методів навчання дітей з фізичними порушеннями треба враховувати не лише загальні особливості навчальної діяльності учнів і зміст матеріалу, що вивчається, а насамперед суб'єктивні та об'єктивні особливості життєдіяльності дітей: їхній емоційний стан, самопочуття, активність, мотиваційні характеристики, бажання, інтереси, можливості, а також час проведення заняття тощо (Микуш, 2021). Підводячи підсумки гри, вчителі повинні намагатися залучити дітей, навчаючи їх оцінювати результати, вказуючи, на що потрібно звернути увагу. Внаслідок цього діти самостійно зроблять висновки із гри, виконують тести, що і сприяє їхній самостійності та ініціативності (Чупахіна, 2021). Те ж можна стверджувати і про змагання. Для стимулювання самоаналізу автори пропонують учителям висвітлювати загальну діаграму результатів тесту після того, як його виконали учні.

На уроці української літератури в 6-му класі з теми «Ой, у лузі червона калина похилилася» С. Чарнецького (б.д.) – пісня, що стала народною», апробованому А. Захарією, використано:

1) засоби платформи Nearpod, на якій учитель створює тест, що складається із завдань з кількома варіантами відповідей;

2) демонстрація вчителем діаграми, за якою учні аналізують питання, у яких припустилися помилок (після проходження тесту).

3) дидактична гра, у якій беруть участь кілька віртуальних команд, до яких залучено школярів з ООП;

4) командне змагання, у якому виграють ті команди, учасники яких рівномірно висловлю-

валися, не уникали спілкування, робили внесок у спільний результат.

Дистанційне навчання на цьому уроці створює інклюзивне навчальне середовище. Усі учні, незалежно від фізичної рухливості, можуть робити внесок у успіх команди інтелектуально та емоційно: підбадьорювати одне одного, висловлюватися, давати підказки в чаті. Використання віртуальних команд та онлайн-форумів після уроку дає змогу всім учням обговорювати тему, ділитися враженнями та думками, пропонувати варіанти відповідей на запитання.

Висновки. Отже, автори передбачають, що самореалізація і комунікація з однолітками дітей з ООП на уроці української літератури в 6-му класі на платформі *Nearpod* забезпечить тим з них, що довго перебувають в ізоляції, в закладах реабілітації, долають наслідки фізичних травм, змушені жити в умовах обмеження фізичної рухливості, отримати необхідне їм спілкування і відчуття соціальної залученості в інформаційно-освітньому середовищі. Пілотування розробленого уроку в Дрогобицькій гімназії №10 ім. Євгена Коновальця, проведене А. Захарією, довело, що правильне розуміння освітніх потреб та педагогічної підтримки учнів з ООП позитивно впливає на всіх учнів класу. Для вчителя української мови і літератури такий урок на онлайн-платформі *Nearpod* потребує розгляду та розробки психолого-педагогічних, програмно-змістових, соціально-психологічних засад навчання літератури в основній школі. Автори сподіваються, що вчителі України апробують урок «Ой, у лузі червона калина похилилася» С. Чарнецького (б.д.) – пісня, що стала народною» (Додаток, код уроку – SVBN6, покликання на урок: <https://app.nearpod.com/?pin=svbn6>) у класах, де навчаються діти з фізичними обмеженнями і нададуть їм статистичний матеріал і свої відгуки.

Додаток

Урок української літератури для учнів 6 класу з використанням інтерактивної платформи Nearpod у класі, де навчаються діти з фізично-руховими обмеженнями

Тема уроку: «Ой, у лузі червона калина похилилася» С. Чарнецького (б.д.) – пісня, що стала народною.

Навчальна мета: повторити й узагальнити знання учнів про усну народну творчість; ознайомити шестикласників із творчістю С. Чарнецького (б.д.); подати історичні відомості про Українське Січове Стрілецтво, стрілецькі пісні; навчити учнів вдумливо читати й аналізувати поезію «Ой, у лузі червона калина похилилася».

Розвивальна мета: розвивати увагу, пам'ять, культуру зв'язного мовлення, здатність уявляти й переживати прочитане, критично мислити; сформувати в учнів уміння висловлювати власні судження про роль народної пісні у житті людини та відповідальність кожного за збереження духовної спадщини для майбутніх поколінь, проводячи паралелі із сучасністю.

Виховна мета: виховувати любов до української народної творчості, прищеплювати інтерес і зацікавлення до минулого українського народу; виховувати патріотизм і повагу до захисників України, які сьогодні відстоюють соборність і незалежність Батьківщини.

Тип уроку: комбінований урок (з використанням ІТ).

Міжпредметні зв'язки: українська література – українська мова, історія України, образотворче мистецтво, музичне мистецтво.

Обладнання: доступ до навчальної платформи Nearpod, смартфон або комп'ютер зі стабільним Інтернетом.

Методи й форми роботи: вправи, спрямовані на розвиток артикуляції та моторики учнів; розповідь учителя, діалог, індивідуальна та командна робота (рівне залучення всіх учнів), аналіз тексту поезії «Ой, у лузі червона калина похилилася», пісня.

Хід уроку

Епіграф:

Як не можна спинити річку, що, зламавши кригу навесні, бурхливо несеться до моря, так не можна спинити націю, що ламає свої кайдани, прокинувшись до життя.

Микола Міхновський

I. Привітання. Актуалізація опорних знань.

Онлайн-гра «Українська народна символіка»

Бесіда з учнями:

– Чому серед багатьох символів України ви обрали калину?

– Чи знаєте ви вірші/пісні, де оспівується калина?

II. Мотивація навчальної діяльності.

Учитель: Чудово! Кожний з вас – переможець і чемпіон! Отож, сьогодні ми говоримо про калину, а саме – про її оспівування у літературній пісні «Ой, у лузі червона калина похилилася», що стала народною. Але спочатку створимо свої власні гілочки калини (*використовуючи платформу Nearpod, діти розмальовують трафарет*).

III. Оголошення теми і мети уроку. Зачитування епіграфу.

Бесіда з учнями:

– Як ви розумієте ці слова?

– Чи є актуальними вони для сучасних українців? Чому?

Учитель: Гарно попрацювали! Отож, повертаймося до теми уроку. Ми знаємо, що українські пісні можуть не лише розважати чи заспокоювати... Вони здатні підіймати народ на боротьбу з ворогом. У таких піснях відбито віддану любов до України, віру в перемогу та бойовий дух українців. Багато трагічних і водночас героїчних сторінок є в історії нашого народу. Одна з них – національно-визвольна боротьба бійців загонів Українських Січових Стрільців. І хоча ці змагання за незалежність України і закінчилися поразкою, вони дали приклад справжнього патріотизму, людської та національної гідності всім майбутнім поколінням.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Учитель: «Ой, у лузі червона калина похилилася» – стрілецька пісня, авторами якої були Степан Чарнецький і Григорій Трух.

Пропоную вам переглянути відео, щоб краще збагнути, якими були стрілецькі пісні, ким були січові стрільці, окрім захисників рідної Батьківщини, і яка особливість поезії «Ой, у лузі червона калина похилилася».

Відео «Ой, у лузі червона калина похилилася – Українська література, 6 клас»

Бесіда з учнями:

- Що таке стрілецькі пісні?
- Про що співали у піснях соціально-побутового характеру?
- Чому стрілецькі пісні із задоволенням співає сучасна молодь?

V. Аналіз поезії «Ой, у лузі червона калина похилилася».

Учитель: Поезія «Ой, у лузі червона калина похилилася» і справді невмируща. Проте ми повинні пам'ятати, що цей вірш покладений на музику. Це пісня, яка стала символом усієї української нації. Пісня, слова якої повинні відгукуватися в серцях кожного українця.

Пропоную вам переглянути відео, де лунає ця стрілецька пісня.

Відео «Ой, у лузі червона калина (Стрілецька пісня, 1914р.)»

Учитель: Учні, ця пісня стала гімном Українських Січових Стрільців. У ній зображено сум за синами-українцями, які потерпають у неволі в московських кайданах. Поезія прославляє мужність і відвагу січових стрільців, єдність, сміливість, хоробрість, нестримне бажання захищати рідну землю від нападників, прийти на допомогу браттям, які перебувають у небезпеці.

Діалог з учнями:

- Чому, на вашу думку, у вірші Україна зажурилася?
- Прокоментуйте слова з твору: «Не журися, славна Україно, маєш добрий рід».
- Чи знаєте ви, що означає слово «патріот»? (*Словникова робота: ПАТРИОТ*)
- Як ви думаєте, якою повинна бути людина, щоб носити гідне звання патріота рідної країни? Які риси повинні бути притаманними такій особистості? Чи є серед ваших знайомих, батьків, друзів людина, яка має ці риси?
- Як ви вважаєте, чи є ця поезія актуальною в наш час? Чи переплітаються події, зображені у творі, з подіями сьогодення?

Учитель: Як добре ви міркуєте! І справді, зараз ми живемо в надскладний для України час, а поезія «Ой, у лузі червона калина похилилася» стала справжнім символом незламного духу українців, відомого в усьому світі.

Учитель: Пропоную вам переглянути відео, як цю поезію поклали на сучасну музику й тепер співають у всьому світі на підтримку народу України.

Відео «Ой, у лузі червона калина – 2022»

VI. Практична частина.

Учитель: Друзі, а чи пам'ятаєте ви, що таке прикметник? На які питання він відповідає? Які ще частини мови ви знаєте?

Командна гра «3 іменників – прикметники»

На слайді записано 10 іменників. Завдання: утворити і записати від кожного іменника прикметники чоловічого, жіночого і середнього роду (перші 5 іменників – перша команда, наступні 5 – друга).

Учитель через визначений час перевіряє виконання. За кожен правильно утворений прикметник зараховується по одному балу.

Україна (український, українська, українське); соловей (солов'їний, солов'їна, солов'їне); сонце (сонячний, сонячна, сонячне); розум (розумний, розумна, розумне); щастя (щасливий, щаслива, щасливе); народ (народний, народна, народне); радість (радісний, радісна, радісне), сум (сумний, сумна, сумне); пісня (пісенний, пісенна, пісенне); мир (мирний, мирна, мирне).

Учитель: Неймовірно! Ви – розумники! А тепер зіграймо гру! Ваше завдання – об'єднатися в команди і, використовуючи прикметники, скласти розповідь, що починається зі слів «Ой, у лузі червона калина похилилася» (усно).

Командна гра «Калинова спілка»

(учитель ділить клас на кілька команд по 4-6 учнів)

Правила гри:

- кожна команда має обрати одного гравця, який буде починати розповідь;
- початковий гравець отримує речення «Ой, у лузі червона калина похилилася» і починає розповідь на цю тему, додаючи свою фразу;

– наступний гравець у команді продовжує розповідь, додаючи свою фразу після попередньої;

– розповідь передається від одного гравця до іншого в команді, де кожен додає свою фразу. Умова – кожен гравець має висловитися щонайменше раз, а неперервний ланцюжок розповіді – бонус команді.

VII. Підсумок уроку.

Учитель: Друзі, то як ви вважаєте: чи потрібно всім сучасним українцям вміти співати «Ой, у лузі червона калина похилилася»?

Що ви дізнались на цьому уроці?

Тест

Учитель: І на завершення нашого уроку пропоную вам, заспівати разом пісню «Ой, у лузі червона калина похилилася», але перед тим – виконати артикуляційні вправи:

– **«Жабка»** (*Рот трохи відкрити. Посміхнутись, губи розтягнути так, щоб було видно верхні зуби. Утримувати таке положення під лічбу 10-15 секунд*);

– **«Бублик»** (*Витягнути губи вперед, округлити, як при вимовлянні звука О*);

– **«Хоботок»** (*Витягнути губи сильно вперед, напружити, як при вимовлянні звука У*);

– **«Щіточка»** (*Посміхнутись. Закусити спочатку верхню, а потім нижню губу зубами*);

– **«Конячка»** (*Присмоктати язик до піднебіння, клацати язиком. Клацати повільно, сильно, тягнучи під'язичну вуздечку. Виконати 10-15 разів*).

Спільне виконання народної пісні «Ой, у лузі червона калина похилилася»

VII. Домашнє завдання.

1) Навчитися виразно читати вірш, вивчити напам'ять (за бажанням – навчитися співати).

Творче завдання: придумати, про що може бути продовження пісні? Які рядки повинні звучати в ній сьогодні?

Список використаних джерел

Антонов, О. Є. (Укладач). (2014). *Словник базових понять з курсу «Педагогіка»: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів* (вид. 2-ге.). Вид-во ЖДУ імені Івана Франка.

Бабич, Н.М. (2020). *Технології інклюзивного навчання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Навчально-методичні матеріали*. Інституційний Репозитарій Київського університету імені Бориса Грінченка. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/32773/>

Бех, І. Д. (1998). Особистісно зорієнтоване виховання. *Науково-метод. посібник*. ІЗМН.

Бондаренко, Т.В. (2018). Використання інформаційно-комунікаційних технологій для забезпечення доступності і розвитку інклюзивної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 5(67), 31-43. <https://doi.org/10.33407/itlt.v67i5.2241>

Гладченко, І. В. (2020, травень 4). *Загальні рекомендації щодо навчання та розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату*. Всеосвіта. <https://bit.ly/3Ob3qzn>

Єршов, С.І. (2014, лютий 20). *Гуманістичний підхід до інклюзивної освіти в Україні. Формування культури здоров'я дітей різного віку з особливими потребами*. [Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару]. Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, Лисичанськ. <https://bit.ly/3r5pdzt>

Малишевська, І.А. (2018). *Теоретико-методичні основи підготовки фахівців психолого-педагогічного профілю до роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища*. [Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Яремченка НАПН України, Київ].

Міністерство Освіти і Науки України (2011). *Навчальні програми для 6-9 класів. (Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти)*. <https://bit.ly/3O5rtQ3>.

Микуш, Л.В. (Укладач). (2021). *Використання дидактичної гри як засобу розширення пізнавальних можливостей учнів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання*. Всеосвіта. <https://bit.ly/3NzBPGq>

Порошенко, М.А. (2019). *Інклюзивна освіта. Навчальний посібник*. ТОВ Агентство «Україна».

Про затвердження концепції розвитку інклюзивного навчання: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01. 10. 2010 №912. <https://bit.ly/3NuzjKM>

Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 06. 10. 2005 №2961-IV. <https://bit.ly/3PBYJ2D>.

Сухомлинський, В.О. (1977). *Серце віддаю дітям*. Рад.школа.

Федан, Я. І. (2011). Деякі проблеми розвитку інклюзивної школи в Україні. *Економіка та держава*, 7, 122-123.

Чупахіна, С.В. (2021). *Формування готовності майбутніх учителів до використання інформаційних технологій (IT) в інклюзивному навчанні учнів з особливими освітніми потребами*. [Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Київ, Україна].

Чарнецький, С. (б.д.). *Ой у лузі червона калина похилилася*. Бібліотека української літератури. / <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=16376>

Layne, M., Boston, W. E., & Ice, P. (2013). A longitudinal study of online learners: Shoppers, swirlers, stoppers, and succeeders as a function of demographic characteristics. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 16(2), 1–12. <https://bit.ly/3Jx2d2t>

Kovalskys, G., Sommer, F., & Abramzon, A. (2017, March 1). *The Nearpod Journey Continues*. <https://nearpod.com/blog/the-nearpod-journey-continues/>

Rahmadi, I. (2021). Teachers' technology integration and distance learning adoption amidst the COVID-19 crisis: A reflection for the optimistic future. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 2(22), 26-41. <https://doi.org/10.17718/TOJDE.906472>

Tiba, C., & Condy, J. (2021). Newly qualified teachers integration of technology during curriculum delivery. *International Journal of Education and Practice*, 9(2), 297–309. <https://doi.org/10.18488/journal.61.2021.92.297.309>.

Xu, D., & Jaggars, S. S. (2014). Performance gaps between online and face-to-face courses: Differences across types of students and academic subject areas. *The Journal of Higher Education*, 85(5), 633–659. <https://doi.org/10.1080/00221546.2014.11777343>

References

About rehabilitation of persons with disabilities in Ukraine. No. 2961-IV (2005, October 6)]. <https://bit.ly/3PBYJ2D>.

Antonov, O. Ye. (Ukladach). (2014). *Slovnnyk bazovykh poniat z kursu «Pedagogika»: navchalnyi posibnyk dlia studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv* (vyd. 2-he.). [Dictionary of basic concepts from the course «Pedagogy»: a study guide for students of higher educational institutions (2nd ed.)]. Ivan Franko ZDU Publishing House.

Babich, N.M. (2020). *Tekhnolohiyi inklyuzyvnoho navchannya ditey z porushennyamy oporno-rukhooho aparatu. Navchal'no-metodychni materialy*. [Technologies of inclusive education of children with musculoskeletal disorders]. Borys Grinchenko Kyiv University Institutional Repository. In Ukr. <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/32773/>

Bekh, I.D. (1998). *Osobystisno zorientovane vykhovannia: Naukovo-metodychnyy posibnyk. [The person-oriented education. A theoretical and practical guide.]*. IZMN.

Bondarenko, T.V. (2018). Vykorystannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii dlia zabezpechennia dostupnosti i rozvytku inklyuzyvnoi osvity. [Use of information and communication technologies to ensure accessibility and development of inclusive education]. *Information Technologies and Learning Tools*, 5(67), 31-43. <https://doi.org/10.33407/itlt.v67i5.2241>

Charnetskyi, (n.d.) S. *Oy, u luzi chervona kalyna pokhylylasya*. [Oh, in the meadow a red guelder]. Library of Ukrainian literature. <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=16376>

Chupakhina, S.V. (2021). *Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv do vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii (IT) v inklyuzyvnomu navchanni uchniv z osoblyvymy osvitnimy potrebamy*. [Formation of readiness of future teachers to use information technologies (IT) in inclusive education of students with special educational needs] [Doctoral Dissertation in Education. National Pedagogical Drahomanov University, Kyiv, Ukraine].

Fedan, Y. I. (2011). Deiki problemy rozvytku inklyuzyvnoi shkoly v Ukraini. [Some problems

of inclusive school development in Ukraine]. *Economy and the State*, 7, 122-123.

Gladchenko, I. V. (2020, May 4). *Zahal'ni rekomendatsiyi shchodo navchannya ta rozvytku ditey z porushennyamy oporno-rukhovoho aparatu*. [Addressing educational and developmental needs of children with musculoskeletal disorders: A Guide for stakeholders]. Vseosvita. In Ukr. <https://bit.ly/3Ob3qzn>

Kovalskys, G., Sommer, F., & Abramzon, A. (2017, March 1). *The Nearpod Journey Continues*. <https://nearpod.com/blog/the-nearpod-journey-continues/>

Layne, M., Boston, W. E., & Ice, P. (2013). A longitudinal study of online learners: Shoppers, swirlers, stoppers, and succeeders as a function of demographic characteristics. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 16(2), 1–12. <https://bit.ly/3Jx2d2t>

Malyshevska, I. A. (2018). *Teoretyko-metodychni osnovy pidhotovky fakhivtsiv psykhologo-pedahohichnoho profilu do roboty v umovakh inkluzyvnogo osvithno seredovyshcha*. [Theoretical and methodological foundations of training of psychological and pedagogical specialists to work in an inclusive educational environment] [Doctoral Dissertation in Education. Mykola Yarmachenko Institute of Special Pedagogy and Psychology of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv].

Ministry of Science and Education of Ukraine. (2011). *Navchal'ni prohramy dlya 6-9 klasiv (Derzhavnyy standart bazovoyi i povnoyi zahal'noyi seredn'oyi osvity)* [Educational programs for grades 6-9 (State standard of basic and comprehensive general secondary education, 2011)]. <https://bit.ly/3O5rtQ3>.

Mykush, L.V. (Ukladach). (2021). *Vykorystannia dydaktychnoi hry yak zasobu rozshyrennia piznavalnykh mozhlyvostei uchniv z osoblyvymy osvithnyimi potrebamy v umovakh inkluzyvnogo navchannia*. [The use of a didactic game as a means of expanding the cognitive

abilities of students with special educational needs in the conditions of inclusive education]. Vseosvita. <https://bit.ly/3NzBPGq>

Poroshenko, M.A. (2019). *Inkluzyvna osvita*. [Inclusive education]. Tutorial. Agency «Ukraine» LLC.

Pro zatverdzhennia kontseptsii rozvytku inkluzyvnogo navchannia: Nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 01. 10. 2010 №912. [About the approval of the concept of development of inclusive education. No. 912 (2010, October 1)]. <https://bit.ly/3NuzjKM>

Rahmadi, I. (2021). Teachers' technology integration and distance learning adoption amidst the COVID-19 crisis: A reflection for the optimistic future. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 2(22), 26-41. <https://doi.org/10.17718/TOJDE.906472>

Sukhomlynskyi, V.O. (1977). *Sertse viddaiu ditiam*. [My heart I give to children]. Radyanska shkola.

Tiba, C., & Condy, J. (2021). Newly qualified teachers integration of technology during curriculum delivery. *International Journal of Education and Practice*, 9(2), 297–309. <https://doi.org/10.18488/journal.61.2021.92.297.309>.

Xu, D., & Jaggars, S. S. (2014). Performance gaps between online and face-to-face courses: Differences across types of students and academic subject areas. *The Journal of Higher Education*, 85(5), 633–659. <https://doi.org/10.1080/00221546.2014.11777343>

Yershov, C.I. (2014, January 20). *Humanistychnyi pidkhid do inkluzyvnoi osvity v Ukraini*. Formuvannia kultury zdorovia ditei riznoho viku z osoblyvymy potrebamy. [Humanistic approach to inclusive education in Ukraine. Promoting health culture among children with special needs [Paper presentation of the All-Ukrainian scientific and practical seminar]]. Lysychansk Pedagogical College of Taras Shevchenko National University of Luhansk. <https://bit.ly/3r5pdzt>

USING NEARPOD TO TEACH SCHOOLCHILDREN WITH SPECIAL NEEDS: REVIEW OF THE INNOVATIVE ONLINE LESSON IN UKRAINIAN LITERATURE

Larysa Zyazyun (Ukraine),
Anastasiia Zakhariia (Ukraine)

Abstract

Introduction. *Since 2022, thousands of Ukrainian educators have been facing a dramatic challenge – training during the war. The lack of approaches, methods or tools that would be effective in organizing the instruction of children affected by injuries that caused physical limitations turned out to be an even greater challenge. Inclusive education has experienced an urgent need to use new, effective online tools for distance learning of children without and with special educational needs (SEN) as well as encouraging them to communicate in Ukrainian literature lessons. Thus, the purpose of the article is to investigate the educational potential and effectiveness of the Nearpod online platform while teaching secondary school students with SEN.*

Methodology. *Methodologically, the lesson relies on the concept of inclusive education in Ukraine, which is implemented by the Order of the Ministry of Education and Culture of Ukraine «On approval of the concept of inclusive education development» (2010). The piloting of the lesson in Ukrainian literature for the 6th graders with special educational needs was carried out in the conditions of online learning in the format of a video conference using the Nearpod educational platform*

Results and Discussion. *The lesson piloting has proved the effectiveness of the NEARPOD platform in distance learning of students with SEN. Based on the analysis of the latest research into inclusive education, the authors have managed to implement the appropriate information technologies to overcome communicative isolation of children with musculoskeletal disorders and physical injuries. The Nearpod educational online platform has enabled equal involvement of all schoolchildren in game and competitive forms of learning, shaping schoolchildren's responsibility for the success of all team members and respect for the intellectual and emotional contribution of each student to overall class achievements..*

Keywords: *inclusive education, information technologies, distance learning, special educational needs, educational platform Nearpod.*

BIOS

Larysa Zyazyun, Dr.Sc. in Pedagogy, Full Professor, Department for Teaching Methodology of Ukrainian and Foreign Languages and Literatures, Taras Shevchenko National University of Kyiv. Her areas of research interests: teaching language, inclusive education, creative thinking.

Email: lyalya8@ukr.net

Anastasiia Zakhariia, BA in Teaching Languages and Literatures, Taras Shevchenko National University of Kyiv. Her areas of research interests: methods and techniques of teaching Ukrainian and foreign languages.

Email: nastyazakhariya001@gmail.com